

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Київський національний університет будівництва і архітектури

ТЕХНОЛОГІЯ ПРОВЕДЕННЯ ЗМАГАНЬ

Методичні вказівки
для студентів спеціальності 017 “Фізична культура і спорт”
освітнього рівня бакалавр

Київ 2022

Укладач С.В. Гребенніков, ст. викладач кафедри фізичного виховання і спорту Київського національного університету будівництва і архітектури

Рецензент О.А. Озерова, канд. наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри фізичного виховання і спорту Київського національного університету будівництва і архітектури

Відповідальний за випуск О.М. Шамич, д-р псих. наук, доцент

Затверджено на засіданні кафедри фізичного виховання і спорту, протокол № 5 від “18” травня 2022 року.

В авторській редакції.

Технологія проведення змагань: методичні вказівки для студентів спеціальності 017 “Фізична культура і спорт” освітнього рівня бакалавр. Уклад.: С.В. Гребенніков. Київ: КНУБА, Талком, 2022. – 29 с.

Містять загальні відомості, мету, завдання, програму та структуру навчальної дисципліни «Технологія проведення змагань».

Надані теми та короткий зміст лекційних та практичних занять, теми для самостійної роботи, вимоги до поточного, модульного і підсумкового контролю, спеціальну літературу, інші інформаційні ресурси щодо вивчення дисципліни.

Призначено для студентів спеціальності 017 “Фізична культура і спорт” освітнього рівня бакалавр денної та заочної форм навчання.

ЗМІСТ

Загальні положення	4
Мета та завдання дисципліни	5
1. Характеристика навчальної дисципліни.....	6
2. Програмні результати навчання та компетентності студентів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни.....	7
3. Програма навчальної дисципліни.....	8
3.1. Змістовий модуль 1.....	9
3.2. Змістовий модуль 2.....	10
3.3. Змістовий модуль 3.....	11
4. Структура навчальної дисципліни.....	14
5. Вимоги до самостійної роботи студентів.....	17
5.1. Індивідуальна робота.....	18
6. Контроль за якістю навчання.....	20
6.1. Поточний контроль	20
6.2. Модульний контроль.....	22
6.3. Підсумковий контроль.....	22
6.3.1. Перелік питань для підсумкового контролю.....	23
6.4. Умови допуску до підсумкового контролю.....	25
Література.....	26

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Формування ринкових відносин у сфері фізичної культури і спорту України призвело до істотних змін у системі управління галуззю, що потребує нових технологій розробки та реалізації управлінських рішень. Професійна підготовка фахівців сфери фізичного виховання (тренерів, викладачів, інструкторів) не може бути якісною та ефективною без опанування знань із технології проведення змагань[1, 4, 5].

Запропонований матеріал навчального видання спрямований на поглиблення теоретичної підготовки студентів з організації спортивних змагань. У першу чергу, це стосується навчання майбутніх фахівців управлінського профілю в галузі фізичного виховання та спорту.

Навчальне видання, що пропонується для вивчення названого курсу, нададуть допомогу викладачам і студентам у формуванні змісту навчання, доборі методичних засобів викладу навчального матеріалу та його ефективного засвоєння, надання довідкової допомоги тим, хто вже здійснює професійну управлінську діяльність в галузі фізичної культури та спорту.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є підготовка майбутніх фахівців в галузі фізичного виховання і спорту.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна “Технологія проведення змагань” тісно пов'язана з теорією і методикою фізичного виховання, олімпійським і професійним спортом, теорією і методикою обраного виду спорту, підвищенням спортивної майстерності та педагогікою.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мета *навчальної дисципліни* – забезпечити формування в здобувачів системи знань та навичок, які необхідні в професійній діяльності спеціаліста з організації спортивного змагання. Вивчення курсу сприяє підвищенню у них мислення, що відповідає вимогам нової системи організації та проведення змагання, наукових уявлень про специфіку ринкових відносин та особливості організаційної діяльності у сфері фізичної культури та спорту.

Завдання дисципліни:

- сформувати чітке уявлення про особливості та специфіку організації проведення змагань за різними напрямками;
- вивчення теоретичних основ проведення спортивних змагань;
- скласти уявлення про основні засади, технології та зміст організаторської діяльності щодо алгоритмів проведення змагань;
- дати порівняльну характеристику особливостей проведення спортивних змагань у різних видах і ланках спортивного руху;
- сформувати практичні навички проведення спортивних змагань і здатності приймати стратегічні й тактичні рішення у ході проведення спортивного змагання.

Дисципліна “Технологія проведення змагань” для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 017 “Фізична культура і спорт” освітнього рівня “бакалавр” є вибірковою і має загальноосвітнє, професійне та прикладне значення.

1. ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна “Технологія проведення змагань” розрахована на студентів, які навчаються на 3 курсі за спеціальністю 017 “Фізична культура і спорт” денної форми навчання та на 4 курсі заочної форми навчання.

Спортивні змагання є сферою, де порівнюються і виявляються здібності та можливості спортсменів в умовах змагальної конкуренції, підвищеної емоційності, досягаються певні особисті та суспільно-значимі результати. Змагання відрізняються масштабом (від районних до Олімпійських ігор), складом учасників, цільовою установкою.

Змагання є невід’ємною частиною навчально-тренувального процесу. Вони є основною формою перевірки рівня підготовленості спортсменів, допомагають більш точно та об’єктивно підвести підсумки спортивної роботи за певний період, крім того, слугують ефективним засобом виховання морально-вольових якостей учасників, сприяють розвитку почуття колективізму, дисципліни, волі та наполегливості. За результатами змагань вносяться корективи у навчально-тренувальний процес та формуються майбутні напрямки його розвитку.

Як видно з таблиці 1, програма курсу розрахована на 90 годин. Виконання програми здійснюється за допомогою: лекцій (20 годин); семінарських занять (30 годин); самостійної роботи (40 годин) – для студентів денної форми навчання; лекцій (10 години); семінарських занять (10 годин); самостійної роботи (70 годин) – для студентів заочної форми навчання.

Таблиця 1

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма	заочна форма
Кількість кредитів - 3	<i>Галузь знань:</i> 01 Освіта/педагогіка	Нормативна	
Модулів - 1	<i>Спеціальність:</i> 017 Фізична культура і спорт	Рік підготовки:	
Змістових модулів - 3		3-й	4-й
Загальна кількість годин - 90		Семестр	
		6-й	8-й
		Лекції	
Тижневих годин (денна форма): аудиторних – 6 самостійної роботи – 8	<i>Освітньо-кваліфікаційний рівень:</i> Бакалавр	20 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	10 год.
		Самостійна робота	
		40 год.	70 год.
		Вид контролю: залік	

2. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ, ЩО ФОРМУЮТЬСЯ В РЕЗУЛЬТАТІ ЗАСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Бакалавр фізичної культури і спорту повинен бути здатний розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів відповідних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов (табл. 2, 3).

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати: основні положення щодо технологій проведення спортивних змагань;

вміти: використовувати набуті знання на практиці в процесі занять фізичною культурою та спортом.

Таблиця 2

Компетентності здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Зміст компетентності
Інтегральна компетентність (ІК)	
Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук з фізичного виховання і спорту, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.	
Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК01	Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
ЗК04	Здатність працювати в команді.
ЗК12	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	
СК02	Здатність проводити тренування та супроводження участі спортсменів у змаганнях.
СК12	Здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар.
СК14	Здатність до безперервного професійного розвитку.

Таблиця 3

**Програмні результати здобувачів освітньої програми, що формуються
в результаті засвоєння освітньої компоненти**

Код	Програмні результати
ПРН01	Здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв'язання існуючих проблем.
ПРН02	Спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування.
ПРН05	Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.
ПРН08	Здійснювати заходи з підготовки спортсменів, організації й проведення спортивних змагань.
ПРН12	Аналізувати процеси становлення та розвитку різних напрямів спорту, олімпійського руху та олімпійської освіти на міжнародному та національному рівнях.
ПРН21	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма навчальної дисципліни містить обсяг знань, які повинні опанувати бакалаври відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення учбового матеріалу, а також передбачає необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Курс щодо технології проведення змагань озброює здобувачів спеціальними знаннями, практичними навичками для формування уявлення про вдосконалення різних сторін підготовленості спортсмена: технічної, тактичної, фізичної, психологічної, інтегральної. В зв'язку з цим змагання розглядаються в якості одного із найбільш ефективних і незамінних засобів підготовки спортсмена.

Знання та практичні вміння дозволяють працівникам сфери фізичного виховання і спорту включатися у вирішення важливих завдань щодо формування особистості, пізнання можливостей людини, створення еталонних показників. Значення технологій проведення спортивних

змагань, як наукової дисципліни в останній час ще більше зростає в зв'язку з розвитком масової фізичної культури і спорту.

Лекційні заняття містять інформацію представлену у змістових модулях вивчення дисципліни. Практичні (семінарські) заняття спрямовані на закріплення теоретичного матеріалу, викладеного під час лекцій.

Основна дидактична *мета* семінарських занять – розширення, поглиблення та деталізація наукових знань, отриманих студентами на лекціях і в процесі самостійної роботи, спрямованих на підвищення рівня засвоєння навчального матеріалу, набуття умінь і навичок, розвиток наукового мислення та усного мовлення студентів.

3.1. Змістовий модуль 1.

Змістовий модуль 1. *Історія розвитку харчування. Основи раціонального харчування.*

Лекція 1. *Вступ у дисципліну.*

Мета і завдання вивчення дисципліни; зв'язок з іншими дисциплінами; вимоги щодо дисципліни (види контролю за якістю знань студентів); спортивні змагання в історії людства – історична ретроспектива; основні положення проведення спортивних заходів.

Лекція 2. *Визначення та класифікація спортивних заходів.*

Визначення спортивних змагань; цілі проведення змагань; спортивні змагання з погляду соціології; спортивні змагання з погляду маркетингу; спортивні змагання як послуга; класифікація спортивних змагань: першість, кубок, чемпіонат; особисті і командні змагання; система змагань в аматорському спорті; система змагань у професійному спорті.

Лекція 3. *Організаційно-методичні засади проведення спортивних заходів.*

Учасники змагань; вимоги до учасників змагань; права й обов'язки представника команди та учасників змагань; заявки на змагання; оргкомітет змагань; склад та робота суддівської колегії; комендант змагань; обов'язки та права мандатної комісії; функції секретаріату змагань; медичне забезпечення спортивних заходів; жеребкування.

Лекція 4. *Схеми проведення спортивних змагань.*

Схеми проведення змагань з ігрових видів спорту: кругова система розіграшу; система розіграшу з вибуттям; удосконалений спосіб розіграшу з вибуттям; змішаний і прямий види розіграшу; “гандикап” у розіграшу; додаткова зустріч за третє місце; “розсіювання” учасників; вибуття учасника після двох поразок. Схеми проведення змагань з єдиноборств: змагання „стінка на стінку”. Особливості проведення змагань з індивідуальних видів спорту. Порядок визначення переможців і підбиття

підсумків змагань. Визначення переможців у разі рівної кількості очок. Облік результатів. Таблиці обліку результатів.

Лекція 5. Планування календаря проведення змагань.

Типовий календар спортивних змагань. Правила складання календаря спортивних змагань. Взаємозв'язок спортивних змагань у межах календаря. Планування річного бюджету змагань. Використання сучасних інформаційних технологій при плануванні календаря змагань.

Змістовий модуль 2. Алгоритм проведення спортивного змагання.

Лекція 6. Проведення спортивного змагання.

Алгоритм забезпечення спортивного змагання: розробка бізнес-плану змагань; розрахунок бюджету змагань; розробка спонсорських пакетів. Оформлення необхідних візових документів. Зустріч і проводження спортсменів і осіб, які їх супроводжують. Забезпечення транспортного обслуговування змагань. Розміщення учасників змагань у готелях. Організація харчування. Мандатна комісія. Оренда устаткування та транспорту. Графічне зображення алгоритму забезпечення спортивного змагання. Основні документи змагання: первинні та супровідні документи; правила складання основних документів (положення про змагання; кошторис; форми заявки на участь у змаганнях). Правила складання супровідних документів (реєстраційні відомості та ін.).

Лекція 7. Інформаційно-технічне обслуговування спортивних заходів.

Рекламна кампанія спортивного змагання: цілі рекламної кампанії; розробка медіа-плану; виготовлення і розміщення зовнішньої реклами; розробка фірмового стилю і фірмових виробів; розробка і розміщення анонсів, рекламних роликів, рекламних модулів для радіо і друкованих ЗМІ; проведення акредитації; оформлення місць проведення змагань; виготовлення сувенірної і нагородної атрибутики змагання; виготовлення поліграфічної продукції – буклетів, плакатів, листівок, проспектів та ін. Технічні засоби, що використовуються для проведення спортивних змагань. Використання сучасних інформаційних технологій при підготовці і проведенні змагань.

Лекція 8. Забезпечення проведення обов'язкових церемоній та робота з глядачами. Робота персоналу організацій під час проведення спортивних змагань.

Церемоніальна частина змагань (церемонія відкриття, церемонія нагородження, закриття змагань). Сценарний план церемоніальної частини спортивних змагань. Дії для підвищення якості змагань. Робота з глядачами. Визначення концесії. Заходи підвищення прибутковості концесій. Планування роботи персоналу: розподіл повноважень; мотивація персоналу. Контроль за виконанням покладених функцій під час проведення змагань. Робота суддівської колегії. Робота структурних

підрозділів та допоміжних служб. Дії персоналу у форс-мажорних обставинах.

Лекція 9. Основи безпеки проведення масових заходів.

Правила розміщення глядачів. Заходи безпеки під час проведення спортивних змагань. Медичне обслуговування змагань. Приклади невдалих рішень питань безпеки змагань.

Лекція 10. Підбиття підсумків змагань.

Заходи PR (Public relations): основні цілі заходів з PR; план заходів з PR; правила запрошення на заходи; банкети, фуршети, інтерв'ю; проведення конгресів, конференцій. Інші PR-акції, пов'язані з проведенням змагань; моніторинг преси; бажані та дійсні результати правильного PR. Підготовка підсумкових звітів про проведення змагання: обов'язкова бухгалтерська звітність із спортивного змагання; статистична звітність; підготовка підсумкових звітів про проведений захід для спонсорів; підготовка прес-релізу для ЗМІ.

3.3. Змістовий модуль 3

Змістовий модуль 3. Практичні заняття (семінари).

Семінарське заняття 1. Алгоритм проведення змагання.

Питання для обговорення: Алгоритм проведення змагання.

Тема для самостійної роботи: Розробити положення про змагання на прикладі обраного виду спорту.

Семінарське заняття 2. Дії керівництва установи, що проводить спортивне змагання у форс-мажорних умовах.

Питання для обговорення: Дії керівництва установи, що проводить спортивне змагання у форс-мажорних умовах.

Тема для самостійної роботи: Розробити сценарний план урочистої частини змагань.

Семінарське заняття 3. Елементи Public relations у проведенні спортивних змагань.

Питання для обговорення: Елементи Public relations у проведенні спортивних змагань.

Тема для самостійної роботи: Розробити пакет для спонсорів на прикладі змагання з обраного виду спорту.

Семінарське заняття 4. Новітні цифрові технології у проведенні змагань.

Питання для обговорення: Новітні цифрові технології у проведенні змагань.

Тема для самостійної роботи: Провести маркетинговий аналіз спортивних подій, що відбувалися протягом року у м. Києві.

Семінарське заняття 5. Організація обліку глядачів та учасників змагання.

Питання для обговорення: Організація обліку глядачів та учасників змагання.

Тема для самостійної роботи: Описати схему проведення змагання на прикладі обраного виду спорту.

Семінарське заняття 6. Основи безпеки проведення масових заходів.

Питання для обговорення: Основи безпеки проведення масових заходів.

Тема для самостійної роботи: Розробити медіа-план спортивного змагання.

Семінарське заняття 7. Підготовка первинних документів змагання: положення, кошторис, форма заявки.

Питання для обговорення: Підготовка первинних документів змагання: положення, кошторис, форма заявки та ін.

Тема для самостійної роботи: Нормативно-правові засади проведення спортивних змагань.

Семінарське заняття 8. Підготовка підсумкових звітів про проведений спортивний захід.

Питання для обговорення: Підготовка підсумкових звітів про проведений спортивний захід.

Тема для самостійної роботи: Розробити звітні документи спортивного змагання на прикладі обраного виду спорту.

Семінарське заняття 9. Підготовка прес-релізу та проведення прес-конференції для спортивних журналістів.

Питання для обговорення: Підготовка прес-релізу та проведення прес-конференції для спортивних журналістів.

Тема для самостійної роботи: Розробити типові шаблони документів для обліку учасників змагання та глядачів.

Семінарське заняття 10. Планування роботи персоналу спортивної організації під час проведення змагань.

Питання для обговорення: Планування роботи персоналу спортивної організації під час проведення змагань.

Тема для самостійної роботи: Описати відомі схеми проведення спортивних змагань з ігрових видів спорту.

Семінарське заняття 11. Прийом та розміщення учасників змагання. Приклади невдалих рішень при проведенні змагань.

Питання для обговорення: Прийом та розміщення учасників змагання. Приклади невдалих рішень при проведенні змагань.

Тема для самостійної роботи: Розробити план роботи секретаріату під час проведення змагань.

Семінарське заняття 12. Робота зі ЗМІ у процесі проведення спортивного змагання. Робота зі спонсорами.

Питання для обговорення: Робота зі ЗМІ у процесі проведення спортивного змагання. Робота зі спонсорами.

Тема для самостійної роботи: Скласти календар спортивних змагань на наступний рік.

Семінарське заняття 13. Складання річного плану спортивних змагань. Складання сценарного плану церемоній спортивного змагання.

Питання для обговорення: Складання річного плану спортивних змагань. Складання сценарного плану церемоній спортивного змагання.

Тема для самостійної роботи: Описати особливості роботи організаційного комітету Олімпійських ігор.

Семінарське заняття 14. Схеми проведення спортивних турнірів. Функції оргкомітету змагань.

Питання для обговорення: Складання річного плану спортивних змагань. Складання сценарного плану церемоній спортивного змагання.

Тема для самостійної роботи: Описати особливості роботи організаційного комітету Олімпійських ігор.

Семінарське заняття 15. Підбиття підсумків.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 4

Теми лекцій	Кількість годин											
	Денна форма					Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п,с	лаб	інд	с.р.		л	п,с	лаб	інд	с.р.
<i>Змістовий модуль 1. Загальні основи теорії і методики та основні положення проведення спортивних заходів</i>												
Тема 1. Вступ у дисципліну		2						1				
Тема 2. Визначення та класифікація спортивних заходів.		2						1				
Тема 3. Організаційно-методичні засади проведення спортивних заходів.		2						1				
Тема 4. Схеми проведення спортивних змагань.		2						1				
Тема 5. Планування календаря проведення змагань.		2						1				
Усього годин		10						5				

Продовження таблиці 4

Теми лекцій	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п,с	лаб	інд	с.р.		л	п,с	лаб	інд	с.р.
<i>Змістовий модуль 2. Алгоритм проведення спортивного змагання.</i>												
Лекція 6. Проведення спортивного змагання.		2						1				
Лекція 7. Інформаційно-технічне обслуговування спортивних заходів.		2						1				
Лекція 8. Забезпечення проведення обов'язкових церемоній та робота з глядачами. Робота персоналу організацій під час проведення спортивних змагань.		2						1				
Лекція 9. Основи безпеки проведення масових заходів.		2						1				
Лекція 10. Підбиття підсумків змагань.		2						1				
Усього годин		10						5				

Таблиця 5

Змістовий модуль 3. Практичні заняття з дисципліни

Теми лекцій	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п, с	лаб	інд	с.р.		л	п, с	лаб	інд	с.р.
Алгоритм проведення спортивного змагання			2			2			1			4
Дії керівництва установи, що проводить спортивне змагання, у форс-мажорних умовах			2			2			1			4
Елементи Public relations у проведенні спортивних змагань			2			2			0,5			4
Новітні цифрові технології у проведенні змагань			2			2			1			4
Організація обліку глядачів та учасників змагання			2			2			0,5			6
Основи безпеки проведення масових заходів			2			3			0,5			4
Підготовка первинних документів змагання: положення, кошторис, форма заявки тощо			2			3			0,5			4
Підготовка підсумкових звітів про проведений спортивний захід			2			3			0,5			4
Підготовка прес-релізу та проведення прес-конференції для спортивних журналістів			2			3			0,5			4
Планування роботи персоналу спортивної організації під час проведення змагань			2			3			0,5			6
Прийом та розміщення учасників змагання.			2			3			0,5			6
Робота зі ЗМІ в процесі проведення спортивного змагання. Робота зі спонсорами			2			3			1			4
Складання річного плану спортивних змагань. Складання сценарного плану церемоній спортивного змагання			2			3			0,5			4
Схеми проведення спортивних турнірів. Функції оргкомітету змагань			2			3			1			6
Приклади невдалих рішень під час проведення змагань			2			3			0,5			6
Усього годин			30			40			10			70
Усього годин на дисципліну	90	20	30			40	90	10	10			70

5. ВИМОГИ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Самостійна робота студентів є основним засобом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час.

Зміст самостійної роботи студента визначається навчальною робочою програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача. Викладач визначає обсяг самостійної роботи, узгоджує її з іншими видами навчальної діяльності, розробляє методичні засоби проведення поточного, підсумкового та семестрового контролю, аналізує результати самостійної роботи кожного студента.

До самостійної роботи студента належать наступні види робіт:

- 1) опрацювання матеріалу лекцій – 0,5 год. на 2 год. лекції;
- 2) підготовка до практичного заняття (семінару) – 0,5 год. на 2 год. семінару;
- 3) опрацювання тем робочої програми, які викладаються або не викладаються на лекціях – визначається обсягом тем, винесених на самостійну роботу (табл. 6);
- 4) підготовка індивідуального завдання: реферату/презентації – 6-8 годин;
- 5) підготовка до модульної контрольної роботи – 8-10 годин;
- 6) підготовка до заліку – 10-20 годин.

Таблиця 6

Перелік тем для самостійної роботи студентів

№ з/п	Назва тем для самостійної роботи	Кількість годин	
		д	з
1.	Розробити положення про змагання на прикладі обраного виду спорту	2	2
2.	Розробити сценарний план урочистої частини змагань	2	2
3.	Розробити пакет для спонсорів на прикладі змагання з обраного виду спорту	2	2
4.	Провести маркетинговий аналіз спортивних подій, що відбувалися протягом року у м. Києві	2	2
5.	Описати схему проведення змагання на прикладі обраного виду спорту	2	2
6.	Розробити медіа-план спортивного змагання	2	2
7.	Нормативно-правові засади проведення спортивних змагань	2	2
8.	Розробити звітні документи спортивного змагання на прикладі обраного виду спорту	2	2
9.	Розробити типові шаблони документів для обліку учасників	2	2

	змагання та глядачів		
10.	Описати відомі схеми проведення спортивних змагань з ігрових видів спорту	2	2
11.	Розробити план роботи секретаріату під час проведення змагань	2	2
12.	Скласти календар спортивних змагань на наступний рік	2	2
13.	Описати особливості роботи організаційного комітету Олімпійських ігор.	2	2
14.	Логістика в спорті.	2	2
15.	Організація та проведення чемпіонатів.	2	2
16.	Організація та проведення Кубків, турнірів та матчевих зустрічей з учнівською молоддю.	2	2
17.	Спортивні споруди, Види спортивних споруд.	2	2
18.	Поведінка уболівальників під час проведення спортивних змагань.	2	2
19.	Поведінка тренерів під час проведення спортивних змагань.	2	2
20.	Методи психологічної підготовки спортсменів до змагань.	2	2
21.	Визначення та класифікація спортивних заходів.	-	2
22.	Складання сценарного плану церемоній спортивного змагання.	-	2
23.	Інформаційно-технічне обслуговування спортивних заходів.	-	2
24.	Забезпечення проведення обов'язкових церемоній та робота з глядачами.	-	2
25.	Робота персоналу організацій під час проведення спортивних змагань.	-	2
26.	Основи безпеки проведення масових заходів.	-	2
27.	Дії керівництва установи, що проводить спортивне змагання, у форс-мажорних умовах.	-	2
28.	Елементи Public relations у проведенні спортивних змагань.	-	2
29.	Новітні цифрові технології у проведенні змагань.	-	2
30.	Організація обліку глядачів та учасників змагання.	-	2
31.	Підготовка підсумкових звітів про проведений спортивний захід.	-	2
32.	Підготовка прес-релізу та проведення прес-конференції для спортивних журналістів.	-	2
33.	Робота зі ЗМІ в процесі проведення спортивного змагання.	-	2
34.	Робота зі спонсорами.	-	2
35.	Приклади невдалих рішень під час проведення змагань.	-	2
Усього годин: (денна/заочна)		40	70

5.1. Індивідуальна робота

Індивідуальне завдання підлягає захисту студентом на заняттях, які призначаються додатково. Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Зокрема, студенти можуть зробити його у вигляді **реферату**.

Реферат повинен мати обсяг від 18 до 24 сторінок А4 тексту (кегель Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список

літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна також помістити словник базових понять до теми.

Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді дидактичного проєкту, у формі *презентації* у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена у списку рекомендованої літератури, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці кафедри.

Також як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь студента у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез виступу (доповіді) на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до початку залікової сесії. Викладач має право вимагати від студента доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам.

У таблиці 7 представлені теми для індивідуального завдання. У таблицях 8 наведено порядок оцінювання індивідуальної роботи студента.

Таблиця 7

Орієнтовна тематика для реферативної роботи:

1. Розробити положення про змагання на прикладі обраного виду спорту
2. Розробити сценарний план урочистої частини змагань
3. Розробити пакет для спонсорів на прикладі змагання з обраного виду спорту
4. Провести маркетинговий аналіз спортивних подій, що відбувалися протягом року у м. Києві
5. Описати схему проведення змагання на прикладі обраного виду спорту
6. Розробити медіа-план спортивного змагання
7. Нормативно-правові засади проведення спортивних змагань
8. Розробити звітні документи спортивного змагання на прикладі обраного виду спорту
9. Розробити типові шаблони документів для обліку учасників змагання та глядачів
10. Описати відомі схеми проведення спортивних змагань з ігрових видів спорту
11. Розробити план роботи секретаріату під час проведення змагань
12. Скласти календар спортивних змагань на наступний рік

Критерії оцінювання індивідуальної роботи з дисципліни (реферат)

Оцінка за національною шкалою	Кількість балів	Критерії
відмінно	10	відмінне виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	9	відмінне виконання з незначною кількістю помилок виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (більшість з яких не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
добре	8	виконання вище середнього рівня з кількома помилками (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, посилання та цитування сучасних наукових джерел (серед яких є такі, що не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	7	виконання з певною кількістю помилок (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, наявність посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)
задовільно	6	виконання роботи задовольняє мінімальним критеріям помилок (розкриття теми в основному в межах об'єкту роботи, наявність концептуального апарату роботи, присутність не менше 5 посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)

Методичні матеріали для самостійної роботи студентів повинні передбачати можливість проведення самоконтролю з боку студента. Для самостійної роботи студенту також рекомендують відповідну наукову та фахову монографічну і періодичну літературу, електронні ресурси, у тому числі й освітній сайт Університету.

6. КОНТРОЛЬ ЗА ЯКІСТЮ НАВЧАННЯ**6.1. Поточний контроль**

Поточний контроль здійснюється на практичних (переважно семінарських) заняттях. Основні форми участі студентів у навчальному процесі, що підлягають *поточному* контролю:

- виступ на практичних заняттях (відповіді на питання, доповідь);

- доповнення до виступу (відповіді), участь в обговоренні щодо виступу в якості опонента тощо;
- участь у дискусіях;
- аналіз першоджерел;
- письмові завдання (тести, розрахункові роботи, лабораторні роботи, індивідуальна робота, презентації) та інші письмові роботи, оформлені відповідно до вимог. Для різних видів практики готуються звітні документи згідно спрямування практики, передбачені положенням.

Кожна тема курсу, що винесена на лекційні та практичні заняття, відпрацьовується студентами у тій чи іншій формі, наведеній вище.

Обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність впродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх аудиторних занять, виконання інших видів робіт, передбачених навчальним планом з цієї дисципліни.

При оцінюванні рівня знань студентів аналізу підлягають:

1. Характеристики відповіді: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність;
2. Якість знань (ступінь засвоєння фактичного матеріалу): осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;
3. Ступінь сформованості вміння поєднувати теорію і практику під час розгляду ситуацій, практичних завдань;
4. Рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки з проблем, що розглядаються;
5. Досвід творчої діяльності: вміння виявляти проблеми, розв'язувати їх, формувати гіпотези;
6. Самостійна робота: робота з навчально-методичною, науковою, допоміжною вітчизняною та зарубіжною літературою з питань, що розглядаються, вміння отримувати інформацію з різноманітних джерел (традиційних; спеціальних періодичних видань, ЗМІ, Internet тощо).

Тестове опитування може проводитись за одним або кількома змістовими модулями. В останньому випадку бали, які нараховуються студенту за відповіді на тестові питання, поділяються між змістовими модулями.

Результати *поточного контролю* заносяться до журналу обліку роботи. Позитивна оцінка поточної успішності студентів за відсутності пропущених та невідпрацьованих практичних занять та позитивні оцінки

за індивідуальну роботу є підставою для допуску до підсумкової форми контролю. Бали за аудиторну роботу відпрацьовуються у разі пропусків.

6.2. Модульний контроль

Модульний контроль з дисципліни представлений у вигляді *контрольної роботи* (КР).

Вимоги до проведення контрольної роботи: *письмове завдання*. Завдання для контрольної роботи визначає викладач орієнтуючись на обсяг навчального матеріалу передбачений робочою програмою з дисципліни, яка містить лекційний матеріал, теми семінарських занять, а також теми, рекомендовані для самостійного вивчення.

Альтернативою контрольної роботи можуть бути *відповіді на питання в усній формі* або виконання студентом *індивідуальної роботи* (табл. 7–8), якщо студент з поважних причин, чому надає підтвердження, не зміг виконати контрольну роботу в письмовій формі. в такому випадку викладач і студент обговорюють альтернативні варіанти перевірки знань і приходять до єдиного рішення.

Методика оцінювання успішності вивчення дисципліни представлена у таблицях: розподіл балів за результатами навчання (табл. 9); шкала оцінювання за результатами модульного контролю (табл. 9).

Таблиця 9

Розподіл балів за результатами вивчення дисципліни

Поточне оцінювання			Модульний контроль (КР)	Сума балів
Змістові модулі				
1	2	3		
10	10	70	10	100

6.3. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль здійснюється під час проведення залікової сесії з урахуванням підсумків поточного та модульного контролю. Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно зі структурою кредитів.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою (табл. 10). Роз'яснення щодо оцінювання якості та повноти засвоєння теоретичного та/або практичного матеріалу представлено в таблиці 11.

Таблиця 10

Шкала оцінювання для залікових/екзаменаційних вимог за національною системою та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для екзамену, практики	Для заліку
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Таблиця 11

Шкала оцінювання якості знань, умінь, навичок, що засвоєні студентом при проходженні курсу

Оцінка	Кількість балів
ВІДМІННО. Засвоєння теоретичного/практичного матеріалу в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)	90-100
ДУЖЕ ДОБРЕ. Засвоєння теоретичного/практичного матеріалу майже в повному обсязі/ зі значною кількістю несуттєвих помилок (3-4) (вище середнього рівня)	82-89
ДОБРЕ. Засвоєння теоретичного/практичного матеріалу в неповному обсязі/ незначна кількість (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)	74-81
ЗАДОВІЛЬНО. Засвоєння теоретичного/практичного матеріалу в неповному обсязі/ значна кількість (3-5) суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівня)	60-73
НЕЗАДОВІЛЬНО. Засвоєння теоретичного/практичного матеріалу є недостатнім і не задовольняє мінімальні вимоги за результатами навчання. З можливістю повторного складання модулю (низький рівень)	0-59

6.3.1. Перелік питань для семестрового контролю (залік):

1. Визначення спортивного змагання.
2. Цілі проведення змагань.
3. Класифікація спортивних змагань.
4. Що таке першість?
5. Що таке кубок?
6. Що таке чемпіонат?

7. Охарактеризуйте спортивне змагання як послугу.
8. Що таке заявка на участь у змаганнях?
9. Вимоги до учасників змагань.
10. Права й обов'язки представника команди.
11. Функції та склад суддівської колегії.
12. Обов'язки коменданта змагань.
13. Обов'язки й права мандатної комісії.
14. Функції секретаріату змагань.
15. Хто відповідає за медичне забезпечення спортивних заходів?
16. Хто і як проводить жеребкування учасників змагання?
17. Які технічні засоби застосовують для проведення спортивних змагань?
18. Охарактеризуйте кругову систему розіграшу.
19. Охарактеризуйте систему розіграшу з вибуттям.
20. Охарактеризуйте змішаний розіграш.
21. Хто і як здійснює облік результатів змагань?
22. Таблиці обліку результатів змагань.
23. Як складається календар спортивних змагань?
24. Особливості спортивного календаря у різних видах спорту.
25. Бізнес-план змагань.
26. Назвіть складові положення про змагання.
27. Поняття спонсорського пакета.
28. Як треба зустрічати і проводити спортсменів і осіб, що їх супроводжують?
29. Транспортне обслуговування змагань.
30. Особливості організації харчування учасників змагань.
31. Особливості оформлення місць проведення змагань.
32. Рекламна кампанія спортивного змагання.
33. Основні складові урочистої частини змагань.
34. Основні правила проведення прес-конференції.
35. Цілі рекламної кампанії спортивного змагання.
36. Для чого розробляють медіа-план змагання?
37. Чи потрібна розробка фірмового стилю змагань?
38. Що треба враховувати при розробці і розміщенні анонсів, рекламних роликів, рекламних модулів для радіо і друкованих ЗМІ?
39. Цілі прес-конференцій і презентацій.
40. Що таке акредитація?
41. Які обов'язкові елементи повинна мати поліграфічна продукція, присвячена спортивним змаганням?
42. Що є основними документами змагання?
43. Як складається положення про змагання?
44. Як складається кошторис змагань?
45. Складові заявки на участь у змаганнях.
46. Сценарний план спортивних змагань.
47. З яких обов'язкових частин складається церемоніальна частина змагань?

48. Які дії можна здійснити для підвищення якості змагань?
49. Які заходи можна застосувати для роботи з глядачами?
50. Види додаткового сервісу на змаганнях.
51. Заходи підвищення прибутковості змагань.
52. Як планується робота персоналу на час проведення спортивних змагань?
53. Хто здійснює розподіл повноважень та контроль за виконанням наданих функцій під час проведення змагань?
54. Що таке мотивація персоналу?
55. У чому полягає робота суддівської колегії під час проведення змагань?
56. Робота структурних підрозділів і допоміжних служб.
57. Що повинні робити співробітники у форс-мажорних обставинах під час проведення змагань?
58. Правила розміщення глядачів.
59. Заходи безпеки під час проведення великих спортивних змагань.
60. Медичне обслуговування змагань.
61. Цілі проведення акцій з ПР.
62. Що потрібно врахувати під час планування банкетів і фуршетів?
63. Які обов'язкові документи повинні бути підготовані для забезпечення бухгалтерської звітності?
64. Які обов'язкові дані повинен містити звіт головного судді змагань?
65. Яку інформацію мають містити підсумкові звіти про проведений захід для спонсорів?
66. Які існують основні правила підготовки прес-релізу для ЗМІ?

6.4. Умови допуску до підсумкового контролю

Студенту (Здобувачу), який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Здобувач, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями. Здобувач має право на опротестування результатів контролю (апеляцію).

Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться Здобувачам до початку вивчення дисципліни.

ЛІТЕРАТУРА

Основна

Навчальні посібники:

1. Товт В.А. Теорія і практика національної системи спорту для всіх / Навчальний посібник / Укладачі: В.А.Товт, В.Я.Сусла. - Ужгород: ПП «Данило С.І.».2017 – С. 103–110.
2. Основи теорії спорту для всіх. Метод. посібник / Товт В.А., Ляховець Л.О., Ляховець-Булеца К.М., Степчук Н.В.. – Ужгород: "Говерла", 2014. – С. 94–101.
3. Клопов Р.В. Олімпійський і професійний спорт та інформаційні ресурси галузі: Навчальний посібник для студентів факультету фізичного виховання спеціальності «спорт». / Уклад. Р.В. Клопов, А.В. Свасьєв, Л.В. Безкоровайна. Запоріжжя: ЗНУ, 2011. 118 с.
4. Литвиненко О.М., Твеліна А.О. Організація та методика масової оздоровчої фізичної культури: навчально-методичний посібник. Миколаїв: МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2016. 130 с.
5. Сергієнко В.М., Полтавцева Т.І. Технології організації спортивно-масової і фізкультурно-оздоровчої роботи: навчальний посібник для студентів спеціальності “Фізична культура”. 2-е вид., перероб. і доп. Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2014. 164 с.
6. Цибульська В. В., Безверхня Г.В. Організація та методика спортивно-масової роботи: навч. посібник / уклад.: В. В. Цибульська. Умань: ВПЦ «Візаві», 2014. 220 с.

Методичні роботи:

7. Приходько И.И., Мудрик В.И. Технология организации подготовки и проведения спортивных соревнований. Метод рекомендации. – Харьков, 1991. – 41 с.
8. Сердюк Д.Г., Шалфеев П.А., Петров В.О. Футбол: організація та проведення змагань: Методичні рекомендації для студентів факультету фізичного виховання. – Запоріжжя: ЗНУ, 2009. – 45 с.
9. Збірник методичних та інструктивних матеріалів арбітражної комісії федерації волейболу України. – Укладачі: М. Медвідь, А. Лейбельман, Е. Дорошенко. Київ – Запоріжжя: ЗДУ, 2001. 72 с.

Нормативна та законодавча база:

10. Закон України Про фізичну культура і спорт. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3808-12/page>
11. Інструктивно-методичні рекомендації «Організація фізкультурно-оздоровчої роботи у дошкільних навчальних закладах» (Лист МОН від 02.09.2016 № 1/9-456).
12. Концепція Загальнодержавної цільової соціальної програми розвитку фізичної культури і спорту на період до 2020 року. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/249793397>

13. Наказ Державного комітету України з питань фізичної культури і спорту від 28 березня 2003р. № 805 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо діяльності центрів фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх».
14. Наказ Міністерства праці та соціальної політики в Україні від 07.08.2003 № 222 «Про умови оплати праці працівників центрів фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх»
15. Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті. – К., 2001.
16. Національна стратегія з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація» (Указ Президента України від 9 лютого 2016 року № 42/2016). – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/42/2016/print1465286153060829>
17. Положення про центри фізичного здоров'я населення "Спорт для всіх" затвердженого наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 10.11.2011 р. за N1285 (внесено зміни і доповнення 17.12.2012 № 1429).
18. Постанова Кабінету Міністрів України від 13.12.2004 N 1641 (1641-2004-п) "Про затвердження заходів з реалізації Національної доктрини розвитку фізичної культури і спорту у 2005 році" «ПОЛОЖЕННЯ про організацію фізичного виховання і масового спорту в дошкільних, загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладах України».
19. Стан виконання Плану заходів щодо реалізації Національної стратегії з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація» на 2017 рік в Миколаївській області. URL: <http://nocsport.mk.ua/news/detail/619>
20. Указ Президента України від 28.09.2004 N 1148 (1148/2004) "Про Національну доктрину розвитку фізичної культури і спорту"
21. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт» (бакалавр), наказ № 567, від 24.04.2019р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/017-Fizkultura.sport-bakalavr.28.07.pdf>

Інформаційні ресурси:

22. Сайт «Здорове харчування». [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://medfond.com/>
23. МОЗ України рекомендує [Електронний ресурс]: режим доступу: <http://moz.gov.ua/article/news/moz-ukraini-predstavilo-rekomendacii-zizdorovogo-harchuvannja>.

24. Сайт асоціації дієтологів України [Електронний ресурс]: режим доступу: <http://uda.in.ua/>
25. Тарілка здорового харчування - МОЗ України [Електронний ресурс]: режим доступу: <http://moz.gov.ua/article/health/porivnjajte-svoju-izhu-z-%C2%ABtarilkoju-zdorovogoharchuvannja%C2%BB>
26. <http://library.knuba.edu.ua/> - Бібліотека Київського національного університету будівництва та архітектури.
27. <https://org2.knuba.edu.ua/> – Освітній сайт Київського національного університету будівництва та архітектури.
28. <http://www.nbuuv.gov.ua> – Національна бібліотека України ім.Вернадського, м. Київ, пр. Голосіївський, 3

Додаткова

29. Медвідь М.М., Попов С.М. Організація та проведення спортивних змагань: Курс лекцій для студентів факультету фізичного виховання. Запоріжжя: ЗНУ, 2009. 117с.
30. Мічуда Ю.П. Сфера фізичної культури і спорту в умовах ринку / Ю.П. Мічуда – К. Олімп. літ. – 2007. – 216 с.
31. Білик О. Л. Особливості організації та проведення змагань в автоспорті (на прикладі “Чемпіонату світу з ралі”) / Білик О. Л., Бріскін Ю. А., Пітин М. П. // Спорт та сучасне суспільство: зб. наук. пр. Молодих вчених та матеріали VI Відкритої студент. наук. конф. – Київ, 2013. – С. 83–188.

Навчально-методичне видання

ТЕХНОЛОГІЯ ПРОВЕДЕННЯ ЗМАГАНЬ

Методичні вказівки
для студентів
спеціальності 017 “Фізична культура і спорт”
освітнього рівня бакалавр

Укладач **Гребенніков Сергій Володимирович**

Комп’ютерне верстання